

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 8. września 1891 L. W. kr. 38.811/1891 w przedmiocie wyłączenia osady Wulka Turebska ze związku gminy Turbia w powiecie tarnobrzeskim, i utworzenie z niej samoistnej gminy.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 5. września 1885. l. 1301 przedłożył tarnobrzeski Wydział powiatowy petycję osady Wulka Turebska o wyłączenie jej ze związku gminy Turbia. Wydział krajowy przeprowadziwszy dochodzenia, uznał żądanie Wulki Turebskiej jako uzasadnione i przy sprawozdaniu swem z dnia 24. listopada 1885 przedłożył w r. 1886 Wysokiemu Sejmowi odnośny projekt ustawy.

Komisya administracyjna, której tę sprawę przydzielono, podzielała w zupełności zapatrywania Wydziału krajowego i wygotowała sprawozdanie zgodne z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdanie to nie weszło jednak na porządek dzienny obrad Wysokiego Sejmu.

Dopiero na następnej sesji sejmowej uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu dnia 10. stycznia 1887 ustawę, zgodną z wnioskiem Wydziału krajowego, o wyłączeniu osady Wulka Turebska i utworzeniu z niej samoistnej gminy. Ustawa ta jednak nie otrzymała Najwyższej sankcyi „z powodu, że przeprowadzone z polecenia c. k. Ministeryum finansów dochodzenie przez c. k. krajową Dyrekcyę skarbu we Lwowie pismem z dnia 24 stycznia 1889 l. 5.016 wykazało, że podane w projekcie ustawy numera tych parcel, które mają stanowić linię graniczną między powyższemi gminami, nie odpowiadają rzeczywistemu stanowi rzeczy, i nie zgadzają się z teraźniejszymi operatami katastralnymi“. Mianowicie wyjaśnia pismo c. k. Dyrekcyi skarbu z dnia 24. stycznia 1889 l. 5.016, że niektóre podane w Art. II. rzeczonyj ustawy numera parcel, wyjęte z pierwotnych operatów katastralnych zostały wskutek podziału tych parcel zmienione. Nadto nie istnieje obecnie jedna z tych parcel, gdyż zajęta została pod koryto rzeki San. W końcu podaje c. k. Dyrekcyja skarbu opisanie granic, jakie między obiema gminami przeprowadzone być winne. Na te granice i opisanie tychże jako odpowiednie, wskazuje Wysokie Prezydum c. k. Namiestnictwa w odezwie z dnia 10. lipca 1888, którą o odmowie Najwyższej sankcyi, Wydział krajowy zawiadamia. — Ale i te granice w owym czasie odpowiednio przez c. k. Dyrekcyę skarbu oznaczone, uległy z biegiem czasu licznym zmianom wskutek podziału parcel; nadto znajdują się w Art. II. przedłożonyj przez Wydział krajowy ustawy do l. 38.811/91 omyłki powstałe wskutek mylnego kotowania parcel w mapie przedłożonyj przez petentów.

Najnowsze badanie c. k. Dyrekcyi skarbu we Lwowie wykazuje w odezwie tejże Dyrekcyi do Prezydum c. k. Namiestnictwa z dnia 22. lutego 1892 l. 688/pr. zmiany zaszele w ope-

ratach katastralnych, oraz podaje opisanie granicy między Turbią i Wulką Turebską, która nakreślona jest czerwoną barwą w załączonej do aktów mapie katastralnej.

Zawiadomiony o odmowie Najwyższej sankcyi i o powodach Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, przedłożył ponownie udokumentowaną prośbę przysiołka Wulka Turebska o wyłączenie go ze związku gminy Turbia.

Powody naprowadzone w prośbie są rzeczywiście ważne, i uwzględnienia godne.

Oddaloną jest bowiem o 4 kilometry od gminy Turbia, do której mieszkańcy przysiołka we wszystkich czynnościach urzędowych udawać się muszą, Ten stan zawisłości jest dla Wulki Turebskiej uciążliwym, a nadto wskutek niektórych sprzecznych interesów wytworzył się antagonizm między obiema osadami, co niekorzystnie wpływa na gospodarstwo gminne.

Osada Wulka Turebska posiada wszelkie warunki, by być gminą samoistną. Tworzy ona odrębny zaokrąglony kompleks zamknięty od północy, wschodu i zachodu granicami katastralnymi obcych gmin, a tylko od południa graniczy z gminą Turbia. Aż do roku 1866 jak świadczą różne pisma urzędowe, stanowiła Wulka Turebska samoistną gminę, a połączoną została z Turbią przy wejściu w życie ustawy gminnej z roku 1866, ze względów oszczędnościowych.

Wulka Turebska posiada swój odrębny majątek i dobro gminne, któremi sama zarządza, posiada osobną tabelę podatkową, liczy 90 domów i płaci według tabeli z r. 1888 podatków stałych, gruntowych i domowoklasowych w łącznej kwocie 565 zł. 52 ct. Ta siła podatkowa jest wystarczającą do utrzymania własnej administracji gminnej. Oddzielenia domagają się gorąco członkowie osad Wulka Turebska i z wszelką gotowością złożyli deklarację, że poniosą koszta połączone z przeprowadzeniem zmian w operatach katastralnych, a nawet złożyli już na ten cel pewną kwotę w Wydziale krajowym. Połączeniem obu gmin dla tańszej administracji, nie osiągnięto pożądanego skutku; bowiem Wulka Turebska opłacając dodatki na wspólne potrzeby gminne, własnym kosztem administruje swym majątkiem, a nadto członkowie osady narażeni są na trudności w przeprowadzaniu spraw urzędowych z powodu zbytniego oddalenia od urzędu gminnego.

Naprowadzony stan rzeczy stwierdza Wydział powiatowy w Tarnobrzegu. Także c. k. Starostwo w Tarnobrzegu oświadcza w odezwie swej do Wydziału powiatowego z dnia 15. maja 1889. l. 7.561. że przeciw zamierzonemu rozłączeniu nietylko żadne przeszkody nie zachodzą, lecz przeciwnie wyłączenie to ze względów publicznych jest nawet konieczne.

Rada gminna Turbia zezwoliła jednogłośnie na to rozłączenie. Wreszcie Rada powiatowa w Tarnobrzegu na posiedzeniu dnia 17. kwietnia 1889 uchwaliła poprzeć prośbę osady Wulka Turebska, i oświadczyła się za wyłączeniem tejże miejscowości ze związku gminy Turbia.

Gdy tak Wulka Turebska, jak też Turbia posiadają odrębny majątek i dobro gminne, przeto nie zachodzi potrzeba uchwały Rady gminnej co do rozdziału wspólnego majątku po myśli paragrafu ustawy gminnej.

Z przytoczonych powodów, i ze względu, iż odmówienie Najwyższej sankcyi uchwalone przez Wysoki Sejm ustawie, nastąpiło, nie ze względów merytorycznych, lecz jedynie z powodu mylnego oznaczenia granic — komisya poczyniwszy stosowne zmiany w Art. II. załączonej ustawy do sprawozdania Wydziału krajowego, mianowicie takie, które według odezwy c. k. Dyrekcyi skarbu do Prezydium c. k. Namiestnictwa z dnia 22. lutego 1892 l. 688/pr. na podstawie najnowszych operatów katastralnych są konieczne, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Lwów dnia 16. marca 1892.

Przewodniczący:

S. Koziebrodzki.

Sprawozdawca:

Mikołaj Torosiewicz.

Ustawa

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu osady Wulka Turebska ze związku gminy Turbia w powiecie tarnobrzeskim i utworzeniu z tej osady samoistnej gminy.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje :

Art. I.

Osada Wulka Turebska zostaje wyłączoną ze związku gminy Turbia w powiecie tarnobrzeskim i ma odtąd stanowić samoistną gminę.

Art. II.

Granica tej gminy będzie biedz od północy granicą katastralną gminy Żabno i Woli rzeczywyczej — od wschodu granicą katastralną gminy Dąbrowa rzeczywycza i brzegiem Sanu — od zachodu granicą katastralną gminy Majdan zbydniowski — od południa pomiędzy parcelami gruntowemi :
Nr. 2244a 293/2; 1142 a 293/2; 1142a 1141; 1144/2 a 1141; 293/1 a 293/2; 283 a 20; 284 a 20; 284 a 282; 285 a 282; 280 a 282; 276 a 281; 276 a 20; 275 a 20; 272 a 20; 271/1 a 20; 271/2 a 20; 271/2 a 268; 269 a 268; 267 a 268; 267 a 20; 266/1 a 20; 266/2 a 20; 266/2 a 264; 266/1 a 264; 266/1 a 265; 293/1 a 265; 314 a 265; 314 a 251; 315/1 i 315/2 a 317; 315/2 a 249; 315/2 a 318/1; 315/1 a 318/1; 315/1 a 319; 315/1 a 321; 313/2 a 321, 311 a 321; 322 a 321; 2967/1 a 2967/3; 2967/1 a 344; 2967/1 a 341/1; 2967/1 a 340; 2967/1 a 337/2; 332 a 337/2; 332 a 337/1; 336/2 a 337/1; 338 a 337/1; 338 a 337/3; 338 a 339; 338 a 341/2; 338 a 342; 338 a 350; 338 a 2966; 784 a 2962/2; 785 a 2962/2; 2962/1 a 2962/2; 778 a 783/3; 780 a 783/3; 782 a 783/3; 782 a 783/1; 782 a 783/2; 782 a 421/1; 782 a 421/2; 781 a 421/2; 773 a 421/2; 2963/1 a 421/2; 2963/1 a 2963/2; 750 a 433; 749 a 433; 735 a 433; 734/1 a 433; 734/1 a 432; 734/1 a 433/2; 733 a 433/2; 733 a 439; 732 a 439; 2958/1 a 2958/2; 622 a 2958/2; 621 a 2958/2; 620 a 2958/2; 615 a 2958/2; 613 a 2965; 2957 a 2965; 2957 a 450; 451 a 450; 451 a 460; 459 a 458; 459 a 465; 455 a 465; 555 a 465 aż do brzegu rzeki Sanu.

Art. III.

Do trzech miesięcy od ogłoszenia niniejszej ustawy zostanie rozwiązana dotychczasowa Rada gminna gminy Turbi, a zarządzone i przeprowadzone zostaną wybory do Rad gminnych nowych gmin Turbi i Wulki Turebskiej.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
